

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Στρατηγική για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας»

(2011/C 15/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- είναι πεπεισμένη ότι οι μακροπεριφέρειες μπορούν να αποτελέσουν μια καινοτόμο μορφή διαπεριφερειακής και διακρατικής ευρωπαϊκής συνεργασίας, η οποία μπορεί να δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο για χωρική, θεματική και χρονικά προσδιορισμένη συνεργασία μεταξύ των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- τονίζει ότι οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές δεν είναι απαραίτητο να συμπεριλάβουν όλους τους τομείς πολιτικής, αλλά πρέπει να επικεντρωθούν καταρχάς στις κοινές προκλήσεις μιας μακροπεριφέρειας. Καθιστά επίσης σαφές ότι η μακροπεριφέρεια δεν αποτελεί ένα πρόσθετο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από θεσμική άποψη·
- τονίζει ότι οι κοινές προτεραιότητες δράσης στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας έγκεινται καταρχάς στη θαλάσσια πολιτική, το περιβάλλον, την ενέργεια, τις μεταφορές, τη βιομηχανία, την επιστήμη και τα αποτελέσματά τους στην κοινωνική συνοχή·
- καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν τα επόμενα βήματα για την ανάπτυξη μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας, δεδομένης της ανάγκης αντιμετώπισης των προκλήσεων στους τομείς των μεταφορών, του περιβάλλοντος, της αλιείας και της έρευνας·
- ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαθέσει πριν το 2013 μέσα τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη μακροπεριφερειακών στρατηγικών και να ενισχύσει την ανάπτυξη μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας έως το 2013·
- υποστηρίζει ότι οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να ενσωματωθούν στους τομείς εδαφικής συνεργασίας της πολιτικής συνοχής μετά το 2013 και θεωρεί επιτακτική ανάγκη τον καθορισμό του ρόλου και της λειτουργίας των μακροπεριφερειών σε μια Πράσινη Βίβλο.

Εισηγητής: Hermann Kuhn, Βουλευτής του ομόσπονδου κρατιδίου της Βρέμης (DE/PES)

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δημοσίευση του εγγράφου: «Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας» που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 10 Ιουνίου 2009, το οποίο αφορά την μακροπεριφέρεια της Βαλτικής Θάλασσας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέδειξε, κατά τη δημοσίευσή της, ότι η στρατηγική για τη Βαλτική Θάλασσα μπορεί να λειτουργήσει ως πρότυπο και για άλλες ευρωπαϊκές μακροπεριφέρειες·

2. σημειώνει ότι η στρατηγική για τη Βαλτική Θάλασσα θεμελιώνεται σε ολοκληρωμένη προσέγγιση και ελευθερία επιλογής, στην ενεργό συνεργασία μεταξύ περιφερειακών φορέων και τη διαβούλευση με αυτούς, καθώς και στην οικονομική ουδετερότητα, και ότι η εν λόγω στρατηγική στοχεύει στην αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων με καλύτερα συντονισμένο τρόπο. Η προσέγγιση αυτή καταδεικνύει μια ορθή κατεύθυνση για την εργασία σχετικά με μακροπεριφερειακές στρατηγικές, όπου οι εκάστοτε ιδιαιτερότητες και απαιτήσεις μιας μακροπεριφέρειας πρέπει να αποτελούν την αφετηρία·

3. χαίρεται το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 18 και 19 Ιουνίου 2009, να χαράξει μια στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη·

4. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή των Περιφερειών συνέβαλε θετικά στην προσπάθεια αυτή, ήδη από το ξεκίνημά της, δεδομένου ότι ενισχύει την πολιτική συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

5. επισημαίνει ότι πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες ασχολούνται με τις «μακροπεριφερειακές στρατηγικές», όπως κατέστη σαφές κατά τη διάσκεψη της Επιτροπής των Περιφερειών στις 13 Απριλίου 2010 με θέμα: «Ευρωπαϊκές μακροπεριφέρειες: Ολοκλήρωση χάρη στην εδαφική συνεργασία»·

6. είναι πεπεισμένη ότι οι μακροπεριφέρειες μπορούν να αποτελέσουν μια καινοτόμο μορφή διαπεριφερειακής και διακρατικής ευρωπαϊκής συνεργασίας, η οποία μπορεί να δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο για χωρική, θεματική και χρονικά προσδιορισμένη συνεργασία μεταξύ των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, κατά τη χάραξη των νέων αυτών στρατηγικών θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η πολυετής πείρα στον τομέα της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας·

7. τονίζει ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική για μια μακροπεριφέρεια δύναται να βελτιώσει τη συνοχή και το συντονισμό της πολιτικής δράσης σε διάφορους τομείς και σε διαφορετικά επίπεδα και να μετατρέψει συγκεκριμένες προκλήσεις σε κοινές δράσεις. Μπορεί, επίσης, να συμβάλει στο συντονισμό της διάθεσης οικονομικών πόρων, στην καλύτερη θεώρηση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σύμφωνα με τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και στην πιο ευέλικτη συμμετοχή των κοινωνικών οργανώσεων·

8. θεωρεί, επομένως, ότι οι μακροοικονομικές στρατηγικές αποτελούν μέσο για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και τη σταδιακή ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·

9. κρίνει αναγκαίο να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές και οι τομείς δράσης τους συνδέονται με άλλες στρατηγικές πολιτικές της Ένωσης, ιδίως δε με τη στρατηγική Ευρώπη 2020, την πολιτική συνοχής και την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική·

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μακροπεριφέρειες: μια νέα μορφή διαπεριφερειακής και διακρατικής ευρωπαϊκής συνεργασίας

10. υπενθυμίζει ότι η προώθηση και ανάπτυξη της διασυνοριακής, διαπεριφερειακής και διακρατικής συνεργασίας βρισκόταν ανέκαθεν στο επίκεντρο των εργασιών της Επιτροπής των Περιφερειών, όπως λ.χ. κατά την ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών Περιφερειών, οι οποίες επικεντρώθηκαν στη συνεργασία μεταξύ των παραμεθόριων περιοχών, καθώς και κατά την ανάπτυξη ευρωπαϊκών δομών σε διασυνοριακά, διακρατικά και διαπεριφερειακά σχέδια που έλαβαν τη μορφή του «Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας» (ΕΟΕΣ)·

11. σημειώνει ότι η ενίσχυση της διαπεριφερειακής και της διακρατικής συνεργασίας αποτελεί, περαιτέρω, σημαντικό στόχο και περιεχόμενο της πολιτικής συνοχής· παράλληλα, τα προγράμματα «INTERREG IV B» κάνουν ήδη άμεση αναφορά σε μεγαλύτερες περιφερειακές δομές, όπως στη Βόρεια Θάλασσα ή το «Ατλαντικό Τόξο»·

12. υποστηρίζει ότι ο χώρος αυτός κατέστη ακόμη σημαντικότερος ως σημείο αναφοράς ευρωπαϊκών πολιτικών από τη στιγμή που ο στόχος της «εδαφικής συνεργασίας» συμπεριλήφθηκε στις ευρωπαϊκές Συνθήκες·

13. χαίρεται το γεγονός ότι η ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική για την Ένωση, με την οποία συγχωνεύονται οι τομεακές πολιτικές σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, θέτει ως βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίησή της την περιφερειακή θεώρηση της στρατηγικής αυτής, δεδομένου ότι, με τον τρόπο αυτό, θα μπορέσουν να προσαρμοστούν καλύτερα οι προτεραιότητες και τα μέσα στις συγκεκριμένες γεωγραφικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούν στη θαλάσσια περιοχή·

14. είναι πεπεισμένη ότι η προσέγγιση των μακροπεριφερειών και των στρατηγικών πολιτικής που αναφέρονται σε αυτές μπορεί να αποτελέσει μια νέα και καινοτόμο μορφή διαπεριφερειακής και διακρατικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης· μπορεί, επίσης, να συμβάλει σημαντικά στη συνοχή και στην ικανότητα δράσης σε ένα δεδομένο χώρο και, επομένως, υπό τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες, να συνδυάσει την οικονομική αποτελεσματικότητα με την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική ισορροπία·

15. Διαπιστώνει ότι κάθε μακροπεριφέρεια είναι ένα «επιλεγμένο» και όχι «καθορισμένο» έδαφος, του οποίου τα σύνορα δεν είναι απαραίτητα να συμπίπτουν με τα διοικητικά και πολιτικά σύνορα. Πρόκειται για ένα επίπεδο, στο οποίο διάφοροι φορείς αποφασίζουν να συνεργαστούν για την επίλυση κοινών προβλημάτων, τα οποία δεν θα μπορούσαν ή θα ήταν δυσκολότερο να λυθούν σε άλλα εδαφικά επίπεδα. Οι εκάστοτε ιδιαίτερες προκλήσεις και ευκαιρίες είναι μεν πολύ μεγάλες για να αντιμετωπιστούν από μια περιφέρεια ή ένα κράτος μέλος, αλλά πολύ μικρές και εξειδικευμένες για να αντιμετωπιστούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις νομοθετικές διατάξεις της·

16. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές δεν είναι απαραίτητο να συμπεριλάβουν όλους τους τομείς πολιτικής, αλλά πρέπει να επικεντρωθούν καταρχάς στις κοινές προκλήσεις μιας μακροπεριφέρειας που μπορούν να αντιμετωπισθούν από κοινού μέσω μιας εταιρικής σχέσης· με τον τρόπο αυτό συνδυάζεται η αρχή της συνεργασίας, όπου είναι χρήσιμο και αναγκαίο, με την αρχή της επικουρικότητας·

17. τονίζει ότι η μακροπεριφέρεια ως «λειτουργικός χώρος» δεν έχει συγκεκριμένα σύνορα, ενώ τα όριά της μπορούν να διαφέρουν ανάλογα με το εκάστοτε πρόβλημα και τη λύση του. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρχει ένα ελάχιστο όριο συμφωνίας σχετικά με το ερώτημα: τι είναι αυτό που ορίζει (και προς την ενδοχώρα) το κέντρο μιας περιοχής. Κάθε μακροπεριφέρεια καθορίζεται ουσιαστικά από τα αντίστοιχα φυσικά χαρακτηριστικά της, βάσει των οποίων έχει αναπτυχθεί οικονομικά, πολιτικά και πολιτισμικά·

18. καθιστά σαφές ότι η μακροπεριφέρεια δεν αποτελεί ένα πρόθετο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από θεσμική ή συνταγματική άποψη· αντιθέτως, η μακροπεριφέρεια πρέπει να οργανώνεται ως μορφή ανάληψης δράσης, ως πλατφόρμα ή δίκτυο, στα πλαίσια της οποίας δύνανται να συνεργασθούν εταίροι του τοπικού και του περιφερειακού, του εθνικού και του ευρωπαϊκού επιπέδου με την περαιτέρω συμμετοχή κοινωνικών φορέων στον δεδομένο χώρο για την επίτευξη στόχων που έχουν καθορισθεί από κοινού. Ακόμη, θα πρέπει να αξιοποιηθούν τα υφιστάμενα δίκτυα και πλατφόρμες·

19. έχει την πεποίθηση ότι οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές προσφέρουν σπουδαίες ευκαιρίες και δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης και συγκεκριμενοποίησης των μεθόδων υλοποίησης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, στις οποίες επικεντρώνει την προσοχή της η Επιτροπή των Περιφερειών, ενώ το αυτό ισχύει και για την ανοιχτή και ευέλικτη συμμετοχή των κοινωνικών οργανώσεων·

20. επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν άριστη γνώση των συγκεκριμένων συνθηκών και προβλημάτων της περιοχής και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να συμμετάσχουν ως ισότιμοι εταίροι στην εκπόνηση και υλοποίηση των στρατηγικών για τις μακροπεριφέρειες, δεδομένου ότι είναι οι φορείς που βρίσκονται πλησιέστερα στους πολίτες·

21. ωστόσο, πιστεύει ότι η συνεργασία σε επίπεδο μακροπεριφέρειας δεν μπορεί να σχεδιάζεται αποκλειστικά σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο, αλλά πρέπει να υλοποιηθεί ουσιαστικά με τη στήριξη των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς τα όργανα αυτά ορίζουν τους κοινούς στόχους, τους κοινούς κανόνες και την κατανομή των πόρων της Ένωσης·

22. είναι πεπεισμένη ότι η στρατηγική για κάθε μακροπεριφέρεια πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες της. Μόνο με την ανάπτυξη περισσότερων στρατηγικών – διαφορετικής φύσεως –

για τις μακροπεριφέρειες, θα αποκτηθούν επαρκείς εμπειρίες σχετικά με τις δυνατότητες και τα όρια του μέσου αυτού·

Μια στρατηγική για τη γεωγραφική περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας

23. διαπιστώνει ότι η περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας περιλαμβάνει τη θαλάσσια περιοχή της Βόρειας Θάλασσας με τους διαύλους εισόδου και εξόδου στη Βαλτική Θάλασσα (το Skagerrak και το Kattegat), στον Ατλαντικό (Κανάλι της Μάγχης) και τη Βόρεια Θάλασσα καθώς και τις παράκτιες περιοχές αυτής της θαλάσσιας περιοχής, στο μέτρο που συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με τη θάλασσα ή αλληλεπιδρούν με αυτή. Η θαλάσσια αυτή περιοχή αντιστοιχεί στην οριοθέτηση της θαλάσσιας περιοχής «ευρύτερη Βόρεια Θάλασσα» που απαντάται στα έγγραφα της επιτροπής OSPAR και της οδηγίας-πλαίσιο της ΕΕ για τη θαλάσσια στρατηγική·

24. επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ Σουηδία, Δανία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Βέλγιο, Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο και οι τοπικές και περιφερειακές τους αρχές συνδέονται πολιτικά με την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας· όπως και η Νορβηγία, και ακόμη περισσότερο η Ισλανδία, η οποία έχει ήδη αναπτύξει στενές σχέσεις με την ΕΕ ως μέλος του ΕΟΧ, ενώ έχει ήδη αιτηθεί και την ένταξή της στην Ένωση·

25. σημειώνει ότι η Βόρεια Θάλασσα βρίσκεται στην ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα και τα ύδατά της είναι αβαθή ενώ το οικοσύστημά της, που μετρά 230 είδη ψαριών και 10 εκατομμύρια θαλασσοπούλια, είναι πλούσιο και πολύπλοκο, αλλά ταυτόχρονα και πολύ ευάλωτο. Οι ακτές είναι ποικιλόμορφες· στα φιόρδ και τις εκβολές ποταμών διαδέχονται παραλίες, όρμοι, έλη που χαρακτηρίζονται από ισχυρές παλίρροιας και - ενίοτε - ισχυρά ρεύματα. Οι ποταμοί που εκβάλλουν στη Βόρεια Θάλασσα και το κανάλι της Μάγχης, αποστραγγίζουν ένα μεγάλο μέρος της Ευρώπης και ρυπαίνουν περαιτέρω τις θάλασσες με απόβλητα·

26. αναγνωρίζει ότι η θαλάσσια περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας είναι η πιο πολυσύχναστη παγκοσμίως και η χρήση της συνολικά είναι πολύ εντατική, είτε πρόκειται για ναυσιπλοία (με τα περισσότερα πλοία στο κανάλι της Μάγχης), είτε για αλιεία, εξόρυξη πρώτων υλών από τον βυθό (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, άμμο και χαλίκια), προμήθεια ενεργειακών πόρων στην ανοικτή θάλασσα ή τουρισμό. Οι χρήσεις αυτές είναι αντικρουόμενες μεταξύ τους και με την προστασία της φύσης·

27. αναγνωρίζει ότι οι ακτές της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας ανήκουν στις πλέον ανεπτυγμένες περιφέρειες της ΕΕ. Στην περιοχή βρίσκονται δύο από τα μεγαλύτερα λιμάνια παγκοσμίως για τη διεθνή θαλάσσια κυκλοφορία, καθώς και άλλα μεγάλα αστικά κέντρα παραδοσιακών και σύγχρονων βιομηχανικών κλάδων. Αλλά και ο τουρισμός και η γεωργία έχουν αναπτυχθεί επαρκώς σε μεγάλα τμήματα της περιφέρειας αυτής. Ταυτόχρονα, οι παραδοσιακοί κλάδοι όπως η αλιεία και η ναυπηγία, βρίσκονται σε κρίσιμη καμπή λόγω των διαρθρωτικών αλλαγών, οι οποίες καθιστανται ακόμη δυσκολότερες λόγω της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης·

28. θεωρεί ότι η περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας αποτελεί αναπτυξιακή περιοχή. Μπορεί και πρέπει να συνεισφέρει στη στρατηγική Ευρώπη 2020 καθώς και στην ευφυή, βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη στην Ευρώπη. Σε αυτό μπορεί να δώσει ώθηση μια μακροπεριφερειακή προσέγγιση·

29. εκφράζει την ανησυχία της για τη σημαντική επιβάρυνση και τους κινδύνους που απειλούν την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας: επιβάρυνση λόγω των διαφόρων ρυπογόνων ουσιών και αποβλήτων στη θάλασσα και κινδύνους λόγω της ναυτιλίας και της προμήθειας ενεργειακών πόρων. Η αλλαγή του κλίματος εγκυμονεί νέους κινδύνους για τις παράκτιες περιοχές από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας και την αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων·

30. υπενθυμίζει ότι οι παράκτιες περιοχές της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας συνδέονται πολιτικά και πολιτιστικά εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια, λόγω των μεταναστευτικών ρευμάτων, των στενών εμπορικών σχέσεων που αναπτύχθηκαν από την εποχή της Χανσεατικής Ένωσης, των κοινών παραδόσεων της ναυτιλίας κλπ. Η περιοχή αυτή υπήρξε, για πολλούς αιώνες, αφητηρία της παγκόσμιας ναυτιλίας, γεγονός το οποίο διαμόρφωσε την ταυτότητα των κατοίκων της περιοχής·

31. τονίζει ότι οι χώρες της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας αντιμετωπίζουν κοινά σοβαρά προβλήματα και προκλήσεις που δεν μπορούν να επιλυθούν αυτοτελώς από τις περιφέρειες ή τα κράτη μέλη. Τα προβλήματα αυτά απορρέουν κυρίως από τις ιδιαίτερες φυσικές και χωρικές συνθήκες της Βόρειας Θάλασσας, της Μάγχης και των παράκτιων περιοχών οι οποίες εξακολουθούν να δρομολογούν παρόμοιες ιστορικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές εξελίξεις. Οι συνθήκες αυτές είναι κυρίως οι εξής:

- ένα αυτοτελές συνεκτικό οικοσύστημα με τις πηγές κινδύνου του·
- το κλίμα και η γεωλογία (χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως η αιολική και η παλιρροιακή· νέες προκλήσεις για την προστασία των ακτών)·
- εντατική χρήση των φυσικών πόρων (αλιεία, παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου κλπ.)·
- εντατικές και αντικρουόμενες χρήσεις του θαλάσσιου χώρου (παραγωγή αιολικής ενέργειας, ναυτιλία, προστασία της φύσης)·
- οικονομικές παραδόσεις στις ακτές (ναυτιλία, ναυπηγία, τουρισμός)·

32. τονίζει ότι τα μέτρα που επείγουν για τη διατήρηση του οικοσυστήματος της Βόρειας Θάλασσας και των δεσμών της με τις παρακείμενες θάλασσες, για την προστασία των πόρων τους, τη μείωση και την πρόληψη της περαιτέρω ρύπανσης, την ασφάλεια στη θάλασσα και την ξηρά και για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος είναι εκ των πραγμάτων διασυνοριακές και ως εκ τούτου δεν μπορούν να θεσπιστούν αυτοτελώς από μεμονωμένα κράτη μέλη ή τις περιφέρειες. Το ίδιο ισχύει και για τη δημιουργία διασυνοριακών υποδομών και χωροταξικού σχεδιασμού: για τους θαλάσσιους διαδρόμους, τα δίκτυα μεταφορών, τα καλώδια και τους αγωγούς, τη δικτύωση με σκοπό την προστασία των θαλάσσιων περιοχών·

Σημαντικοί τομείς δράσεις

33. τονίζει ότι οι κοινές προτεραιότητες δράσης στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας έγκεινται καταρχάς στη θαλάσσια πολιτική, το περιβάλλον, την ενέργεια, τις μεταφορές, τη βιομηχανία, την επιστήμη και τα αποτελέσματά τους στην κοινωνική συνοχή. Σε αυτούς τους τομείς πολιτικής διακρίνει κανείς

σαφώς την προστιθέμενη αξία μιας επιτυχημένης συνεργασίας σε επίπεδο μακροπεριφέρειας. Η συνεργασία αυτή θα έχει θετικό αντίκτυπο και σε τομείς πολιτικής, οι οποίοι δεν εξαρτώνται άμεσα από τις χωρικές συνθήκες και τις παραδοσιακές εξελίξεις·

Ναυτιλία και λιμένες

34. υπογραμμίζει ότι η ναυτιλία αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής οικονομίας, σημαντική πηγή απασχόλησης και, παρά την επιβάρυνση του περιβάλλοντος, τον πλέον φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο μεταφοράς. Ο στόχος λοιπόν συνίσταται στην αλλαγή του τρόπου μεταφοράς εμπορευμάτων από τις οδικές στις πλωτές μεταφορές και η στενότερη σύνδεση μεταξύ πλωτών οδών και σιδηροδρομικών οδών στην ενδοχώρα. Θα πρέπει να υπάρξει συντονισμός των δράσεων κατά την ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων, των θαλάσσιων αρτηριών και τη διασύνδεση με τις εσωτερικές πλωτές οδούς στη μακροπεριφέρεια της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας·

35. είναι της άποψης ότι πρέπει να επικεντρωθούμε ειδικότερα στη βελτίωση και τον έλεγχο της ασφάλειας στη ναυτιλία και ιδίως σε θαλάσσιες περιφέρειες «υψηλού κινδύνου», όπως η Μάγχη. Περαιτέρω επικίνδυνα σενάρια ενόψει της αύξησης των υπεράκτιων αιολικών πάρκων καταδεικνύουν την ανάγκη για νέες κοινές στρατηγικές πρόληψης καταστροφών·

36. εκφράζει την ανησυχία ότι η εντατικοποίηση του ανταγωνισμού στις θαλάσσιες μεταφορές και τη λιμενική βιομηχανία λόγω της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης μπορεί να επισκιάσει την ανάγκη καταπολέμησης της ρύπανσης των θαλασσών και των ακτών. Απαραίτητη είναι η ειδική ενίσχυση καθώς και μέτρα και κίνητρα για την περαιτέρω ανάπτυξη έργων όπως στρατηγικές «Clean Shipping», «Πλοία με μηδενικές εκπομπές» και «Green Harbour». Η κλιματική πρωτοβουλία της πόλης Ρότερνταμ και ο δεϊκτής «Clean Shipping» αποτελούν καλά σχετικά παραδείγματα·

37. πιστεύει ότι τα θέματα ασφάλειας της θάλασσας και των μέτρων κατά της ρύπανσης του περιβάλλοντος πρέπει μεν να καλύπτονται από διεθνείς συμβάσεις, αλλά οι συμβάσεις αυτές μπορούν να προετοιμάζονται επιτυχώς και να προωθούνται μόνο με δράσεις και παραδείγματα καλά οργανωμένων μακροπεριφερειών·

Επαγγελματική εξειδίκευση

38. θεωρεί ότι με τη διαρκώς αυξανόμενη σημασία των θαλάσσιων μεταφορών και των υπεράκτιων δραστηριοτήτων θα ενισχυθεί η ζήτηση εργασίας και θα αυξηθούν οι απαιτήσεις από το εργατικό δυναμικό, ενώ θα αυξηθεί και ο διεθνής ανταγωνισμός για επαγγελματίες με υψηλά προσόντα. Οι παράκτιες εγκαταστάσεις στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας αντιμετωπίζουν την κοινή πρόκληση της κατάρτισης και της αναβάθμισης δεξιοτήτων του προσωπικού που εξειδικεύεται σε διάφορες δραστηριότητες του θαλάσσιου τομέα·

39. τάσσεται υπέρ του να εξεταστεί το ενδεχόμενο ίδρυσης μιας «Ναυτικής Ακαδημίας» ως πρότυπου κέντρου επιμόρφωσης με σκοπό την αμοιβαία αναγνώριση των παραδοσιακών και των νέων ναυτικών επαγγελμάτων, στα πλαίσια της οποίας θα αναπτυχθεί κοινό εκπαιδευτικό περιεχόμενο και πρότυπα·

Βιομηχανία και οικονομία

40. τονίζει ότι οι παράκτιες περιοχές στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τις ανακατατάξεις του διεθνούς καταμερισμού της εργασίας στη βιομηχανία, ιδιαίτερα στη ναυπηγία. Η προώθηση της εξειδικευμένης ναυπηγικής υψηλής τεχνολογίας και των πλοίων χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών ρύπων είναι απαραίτητη για την υποστήριξη των ναυπηγείων στον ανταγωνισμό και για να καταστούν οι θαλάσσιες μεταφορές ασφαλέστερες και περισσότερο βιώσιμες·

41. εφιστά την προσοχή στο ότι η θάλασσα και οι παράκτιες ζώνες μπορούν να αποτελέσουν τόπο ή πρώτη ύλη για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και βιομηχανιών. Πρόκειται για τεχνολογίες ανοικτής θάλασσας, οικολογικές βιοτεχνολογίες, τεχνολογία «δέλτα», τεχνολογία ύδατος, υδατοκαλλιέργειες και για τη δυνατότητα απόκτησης πρόσθετων πρώτων υλών από τον βυθό της θάλασσας. Για την ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών και βιομηχανιών του μέλλοντος απαραίτητη είναι η σύσταση περιφερειακών συσπειρώσεων στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας, δεδομένου ότι στην περιοχή αυτή υφίστανται αξιόλογες επιστημονικές και βιομηχανικές δυνατότητες για το σκοπό αυτό·

42. εκφράζει την ικανοποίησή της για την ανακοίνωση, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ότι πρόκειται να εκπονήσει στα πλαίσια του προγράμματος εργασίας της για το 2010, μια ανακοίνωση με θέμα: «Γαλάζια Ανάπτυξη - Ένα νέο όραμα για την αειφόρο ανάπτυξη στις παράκτιες και τις θαλάσσιες περιοχές»·

Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική

43. τονίζει ότι η ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική για την ΕΕ δίνει έμφαση στην ανάγκη καθιέρωσης ειδικών λύσεων, προσαρμοσμένων στις (γεωγραφικές, οικονομικές, πολιτικές) ιδιαιτερότητες των περιφερειακών θαλασσών, μία από τις οποίες συνιστά και η περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας. Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής για τον χώρο αυτό, η εφαρμογή της στην πράξη και η σχετική εποπτεία αποτελούν ουσιώδες τμήμα της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας·

44. θεωρεί, συνεπώς, ότι η ανακοίνωση που εξήγγειλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική θα εκθέσει την ανάγκη ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των παράκτιων χωρών της Βόρειας Θάλασσας και θα προτείνει στόχους και μέσα για τη συνεργασία αυτή·

45. επισημαίνει ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές και οι κατά τόπους ενδιαφερόμενοι φορείς είναι σημαντικοί εταίροι στον διάλογο αυτό, επειδή είναι σε θέση να κρίνουν καλύτερα ποιες είναι οι κατάλληλες δράσεις·

Αλιεία

46. αποδοκίμαζει το γεγονός ότι η αλιευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει επιτύχει, μέχρι στιγμής, τους στόχους της σε ικανοποιητικό βαθμό, ενώ αντιμετωπίζει και μεγάλες προκλήσεις: την υπεραλίευση διαφόρων ειδών σε πολλές περιοχές, την απαράδεκτη κατάσταση πολλών αποθεμάτων - μερικές φορές κάτω από τα βιολογικά όρια, την παρατεινόμενη υπερβολικά υψηλή αλιευτική ικανότητα και την παράνομη και άναρχη αλιεία, η οποία μέχρι στιγμής δεν έχει αποτραπεί αποτελεσματικά·

47. προτείνει την ανάλυση και αξιολόγηση της βέλτιστης μορφής διαχείρισης για την εκάστοτε θαλάσσια περιφέρεια σε κάθε αλιευτική ζώνη, ως προς τα είδη που αλιεύονται και τη φύση του

στόλου. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος των περιφερειακών γνωμοδοτικών συμβουλίων (RAC) και να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

Περιβάλλον

48. διαπιστώνει ότι η οικονομική ανάπτυξη και οι αυξανόμενες ανθρώπινες παρεμβάσεις επιβαρύνουν σημαντικά το οικοσύστημα της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας και οδηγούν σε μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα: σύρρευση απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένων πλαστικών) στη θάλασσα και τις παραλίες, αυξημένη μόλυνση του νερού από χημικές ουσίες και βαρέα μέταλλα, ρύπανση που προκαλούν η ναυτιλία και η παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου στη θάλασσα·

49. είναι πεπεισμένη ότι η σταθερή βελτίωση του θαλάσσιου περιβάλλοντος (ποιότητα των υδάτων, διατήρηση της βιοποικιλότητας), ακόμη και στις εκβολές των ποταμών, μπορεί να επιτευχθεί μόνο εφόσον όλες οι παράκτιες χώρες της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας δεσμευτούν ως προς τη θέσπιση κοινών στόχων και τη συνεπή τους εκτέλεση και παρακολούθηση·

50. σημειώνει με μεγάλη ανησυχία ότι στον βυθό της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας υπάρχουν ακόμη μεγάλες ποσότητες πυρομαχικών (υπολογίζεται ότι ανέρχονται σε 1 εκατ. τόνους) από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα πυρομαχικά αυτά αποτελούν σημαντική απειλή για τη ναυτιλία, το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Η ανταλλαγή πληροφοριών, η συνεργασία που θα βασίζεται στην εμπιστοσύνη και ένα κοινό πρόγραμμα δράσης είναι απαραίτητα για να περιοριστεί και να μπορέσει να ξεπεραστεί η απειλή αυτή·

51. επιμένει ότι πριν προγραμματισθεί η αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα (CCS) κάτω από τον βυθό της θάλασσας θα πρέπει να διεξαχθούν ενδελεχέστερες μελέτες για την εκτίμηση των κινδύνων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων·

Κλιματική αλλαγή – μετριασμός και προσαρμογή

52. επισημαίνει ότι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και οι αυξημένοι κίνδυνοι για τις παράκτιες περιοχές λόγω των πλημμυρών κατά τη διάρκεια ακραίων καιρικών φαινομένων που οφείλονται στην αλλαγή του κλίματος πλήττει με συγκεκριμένο και ανάλογο τρόπο τις περιφέρειες της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας. Οι παράκτιες περιοχές της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας πρέπει να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις αυτές με κοινά προγράμματα έρευνας, ανταλλαγή ουσιαστικών πληροφοριών και με τη θέσπιση ειδικών μέτρων προστασίας των ακτών·

53. σημειώνει ότι τα παράκτια κράτη της Βόρειας Θάλασσας διαθέτουν πολύ μεγάλη πείρα στη διαχείριση των αλλαγών της στάθμης τη θάλασσας που προκαλούνται λόγω της αλλαγής του κλίματος. Ένας συνδυασμός της έρευνας και της πρακτικής εφαρμογής της γνώσης στον τομέα αυτόν δύναται, κατά συνέπεια, να συνεισφέρει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, καθώς και στην προστασία του χώρου διαβίωσης των πολιτών·

54. εφιστά την προσοχή στο ότι οι περιφέρειες της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας αποδίδουν μεγάλη σημασία στην προστασία του κλίματος και την περιβαλλοντική έρευνα και θα εξαντλήσουν από κοινού τις δυνατότητες διαπραγμάτευσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με τα περιφερειακά προγράμματα προστασίας του κλίματος, την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και την προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - τόσο στην ανοικτή θάλασσα όσο και στην ξηρά - για την αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων·

55. τονίζει ότι πρέπει να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της παράκτιας ζώνης και ιδίως των μεγάλων εκβολών ποταμών στα καιρικά φαινόμενα, κατά τρόπο που να βελτιώνει, στο μέτρο του δυνατού, την ποιότητα της φύσης και την ποιότητα ζωής στις παράκτιες περιοχές και στην ενδοχώρα·

56. σημειώνει ότι η αλλαγή του κλίματος μπορεί να επιβαρύνει περαιτέρω και τα θαλάσσια οικοσυστήματα, με αύξηση της θερμοκρασίας, οξίνιση των υδάτων και διείσδυση νέων ειδών. Επίσης, θα μεταβληθούν οι δυνατότητες τουριστικών δραστηριοτήτων στο χώρο αυτό. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να συμφωνηθούν από κοινού επιστημονικά τεκμηριωμένες μελλοντικές προοπτικές για την επίτευξη ρεαλιστικών πολιτικών αντιδράσεων·

Χωροταξία

57. τονίζει ότι τα διασυνοριακά αποτελέσματα, ιδιαίτερα σε έναν χώρο που χρησιμοποιείται τόσο εντατικά όσο η περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας, καθιστούν αναγκαίο έναν εντατικότερο συντονισμό ως προς τα θέματα σχετικά με τη χωροταξία στις ακτές και στα ύδατα. Οι απαιτήσεις χρήσης ενός περιορισμένου, εύθραυστου χώρου, που ολοένα και αυξάνονται στις μέρες μας, πρέπει να αξιολογηθούν και να εξισορροπηθούν από την οπτική γωνία της αειφόρου ανάπτυξης και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος·

58. αναρωτιέται κατά πόσο θα ήταν σκόπιμη, στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας, η θέσπιση κοινής «νομοθεσίας περί εξόρυξης» ως δικαίωμα κοινής εκμετάλλευσης του θαλάσσιου βυθού με πρότυπα ως προς την αδειοδότηση και τα θέματα ασφαλείας. Απαραίτητες είναι εξάλλου και οι διατάξεις για τη μεταφορά και τη χρήση καλωδίων και αγωγών στον βυθό της θάλασσας·

59. επισημαίνει ότι ο ρόλος της παράκτιας ζώνης για την προστασία της ενδοχώρας από τη θάλασσα είναι σημαντικός. Πρόκειται επίσης για έναν φυσικό χώρο αναψυχής υψηλής ποιότητας, ο οποίος συμβάλει σημαντικά στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων που ζουν στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας. Λόγω του μεγάλου αριθμού των διαφορετικών συμφερόντων χρήσης (φύση, αναψυχή, οικονομικές δραστηριότητες, ασφάλεια, στέγαση), η κατάλληλη και αποδοτική χρήση της παράκτιας ζώνης και ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός και ανάπτυξη της είναι καθοριστικής σημασίας·

Ενέργεια

60. υποθέτει ότι η άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Βόρεια Θάλασσα θα εξακολουθήσει να προωθείται. Απαραίτητα είναι, επομένως, κοινά υψηλά πρότυπα ασφαλείας και συστήματα για την αποτροπή και τον περιορισμό των κινδύνων προκειμένου να περιορισθούν, στο μέτρο του δυνατού, οι εστίες κινδύνου και, εφόσον προκύψει ανάγκη, να υπάρξει γρήγορη και αποτελεσματική ανταπόκριση·

61. τονίζει ότι, λόγω των γεωγραφικών συνθηκών στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας, υφίστανται εξαιρετικές ευκαιρίες για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η εξάπλωση των οποίων είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της πολιτικής για το κλίμα. Η περιοχή έχει σημαντικό ενεργειακό δυναμικό χάρη στην αιολική ενέργεια, τα κύματα, τις παλίρροιας και τα ρεύματα, των οποίων η περαιτέρω έρευνα και η προώθηση είναι προς όφελος όλων όσων δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Δεδομένης της ταχείας επέκτασης των υπεράκτιων αιολικών πάρκων πρέπει να συμφωνηθούν πρότυπα για την κατασκευή, την ασφάλεια, την αντιμετώπιση της ηχορύπανσης και της ρύπανσης που προκαλούν τα συστήματα αυτά·

62. χαιρετίζει τον σχεδιασμό ενός «Δικτύου της Βόρειας Θάλασσας», ως ολοκληρωμένου δικτύου μεταφοράς ενέργειας, με σκοπό την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το δίκτυο αυτό προϋποθέτει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, περιφερειών και εταιρών του ιδιωτικού τομέα. Αν επιτευχθεί η απαραίτητη μετεξέλιξη σε «ευφυή δίκτυα» («Smart grids»), η περιοχή μπορεί να μετατραπεί σε πιλοτικό χώρο δικτύων «ηλεκτρονικής κινητικότητας» («e-Mobility») χάρη στο πλεονέκτημα της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας·

Έρευνα

63. ζητεί να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο η θαλάσσια και η ναυτιλιακή έρευνα στα πλαίσια του 8^{ου} προγράμματος-πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και να υποστηριχθεί η δικτύωσή τους, εφόσον όλοι αυτοί οι τομείς δράσης βασίζονται στις επιστημονικές γνώσεις ως προς το οικοσύστημα της Βόρειας Θάλασσας και την κατάσταση του, τις συνέπειες των κλιματικών αλλαγών, τον αμοιβαίο αντίκτυπο ανταγωνιστικών χρήσεων, κλπ·

64. προτείνει να ξεκινήσει μια ιδιαίτερη θεματική ερευνητική πρωτοβουλία για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας, η οποία θα αποσκοπεί στη συγκέντρωση γνώσεων από όλους τους κλάδους σχετικά με την περιοχή αυτή. Με τον τρόπο αυτό, θα αξιολογηθούν οι εμπειρίες από το πρόγραμμα BONUS 169 για τη Βαλτική Θάλασσα·

Πολιτισμός

65. επισημαίνει ότι η ζωή και η εργασία δίπλα ή μέσα στη θάλασσα έχει παράγει μια μακρά πολιτιστική παράδοση, αναμνήσεις και ιστορίες. Η ανάκτηση εδαφών από τη θάλασσα, η ναυπηγική βιομηχανία και η ναυτιλία έχουν συμβάλει σημαντικά στην αυτοεκτίμηση και την ενίσχυση της ταυτότητας των ανθρώπων που ζουν στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας. Η αναβίωση και η ανάπτυξη των παραδόσεων αυτών εν είδει κοινής ταυτότητας αποτελούν περαιτέρω θετικά στοιχεία για να δοθεί περισσότερη προσοχή – στα πλαίσια του ανταγωνισμού – στον χώρο αυτό·

66. προτείνει, συνεπώς, την ενίσχυση της συνεργασίας των μουσείων και των πολιτιστικών ιδρυμάτων που ειδικεύονται στους τομείς αυτούς (π.χ. του «Δικτύου Ναυτικών Μουσείων της Βόρειας Θάλασσας»). Για να γίνει ευκολότερα κατανοητή η κοινή – αν και ξεχωριστή – ιστορία του χώρου αυτού θα ήταν, ενδεχομένως, χρήσιμο ένα κοινό βιβλίο ιστορίας·

67. εξάγει τη σημασία της πολιτιστικής και δημιουργικής οικονομίας σε πολλές περιοχές της ζώνης της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας και είναι πεπεισμένη ότι ο οικονομικός αυτός τομέας θα γίνει ολοένα και πιο σημαντικός για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην περιοχή, κυρίως μέσω πολιτιστικών και ακαδημαϊκών προγραμμάτων ανταλλαγών, αλλά και της σχέσης ανάμεσα στον πολιτισμό και τον αειφόρο τουρισμό σε ολόκληρη την περιοχή·

Σχέση με άλλες πολιτικές της ΕΕ

68. επισημαίνει την αντιστοιχία, σε μεγάλο βαθμό, μεταξύ των προτεραιοτήτων και των θεμάτων της στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας με τους στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και θεωρεί ότι το στοιχείο αυτό αποτελεί εξαιρετική προϋπόθεση για μια γόνιμη συνέργεια μεταξύ του στρατηγικού προσανατολισμού σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης συνολικά και της ενισχυμένης διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας σε μια καθορισμένη μακροπεριφέρεια μεταξύ των παράκτιων κρατών της περιοχής της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας·

69. αναγνωρίζει, ιδιαίτερα στις πρωτοβουλίες «Ένωση καινοτομίας», «Διαφύλαξη των φυσικών αποθεμάτων της Ευρώπης», «Μία βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» και «Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας», τα μελλοντικά καθήκοντα της ΕΕ, ως προς τα οποία οι παράκτιες χώρες της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας θα μπορούσαν να συνεισφέρουν, στα πλαίσια μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής, με συγκεκριμένες βιώσιμες προτάσεις·

70. επαναλαμβάνει την άποψη της ότι η συνεργασία μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών εταίρων σε σαφώς καθορισμένους θεματικούς τομείς στο πλαίσιο μιας μακροπεριφέρειας παράγει σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την εφαρμογή της γενικής στρατηγικής της ΕΕ, με τον εντοπισμό, σε μακροπεριφερειακό επίπεδο, των αρμόδιων φορέων και τη στοχοθετημένη κινητοποίηση και χρήση των πόρων·

71. υπογραμμίζει την ιδιαίτερη σημασία που έχει η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων στο πλαίσιο μιας μακροπεριφέρειας για την κατά τόπους αποτελεσματική και επιτυχή υλοποίηση της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και για τα συγκεκριμένα βιώματα των πολιτών στο περιφερειακό και το τοπικό περιβάλλον τους·

72. επισημαίνει ότι μεταξύ της Βόρειας και της Βαλτικής Θάλασσας υπάρχουν πολλαπλοί οικονομικοί και πολιτικοί δεσμοί. Ιδιαίτερα στους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας, της προστασίας της θάλασσας, της κλιματικής αλλαγής και της ενεργειακής πολιτικής, οι δύο θαλάσσιες περιοχές αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις. Ως εκ τούτου επιδιώκεται μια στενή συνεργασία μεταξύ των εν λόγω περιοχών. Επιπλέον αξίζει να διερευνηθεί η δυνατότητα εφαρμογής των βέλτιστων πρακτικών της στρατηγικής για τη Βαλτική Θάλασσα στη στρατηγική για τη Βόρεια Θάλασσα·

73. προτείνει να εξεταστεί εάν και με ποιο τρόπο μπορούν να συνδυαστούν μελλοντικά οι στόχοι και οι τομείς δράσης της πολιτικής συνοχής με τις συμφωνημένες προτεραιότητες στα πλαίσια μακροπεριφερειακών στρατηγικών, ούτως ώστε συγκεκριμένα κονδύλια που χορηγούνται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων να εντάσσονται π.χ. στις στρατηγικές αυτές·

74. σημειώνει ότι στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας διεξάγονται ήδη προγράμματα διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας της ΕΕ, τα οποία ενισχύουν τη συνεργασία και συμβάλουν στην εσωτερική συνοχή των περιφερειών και πιο συγκεκριμένα τα προγράμματα INTERREG IV B για τη Βόρεια Θάλασσα και το Τόξο του Ατλαντικού. Τα προγράμματα αυτά, τα οποία ενδείκνυται να συνδυαστούν με καλύτερο και πιο ευέλικτο τρόπο μεταξύ τους, θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε σημαντικό μέσο για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας·

75. απευθύνει έκκληση προς τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της περιοχής της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας να χρησιμοποιήσουν σήμερα ήδη τα μέσα χρηματοδότησης που προσφέρει η διαπεριφερειακή συνεργασία σε μεγαλύτερο βαθμό για τη διαμόρφωση και την ανάπτυξη μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής·

76. ζητεί, για άλλη μια φορά, την ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας κατά τη διαμόρφωση της πολιτικής συνοχής μετά το 2014 και τη διάθεση περισσότερων πόρων ως προς αυτό, χωρίς το αίτημα αυτό να λειτουργήσει εις βάρος των στόχων 1 και 2 της πολιτικής συνοχής·

Διακυβέρνηση

77. σημειώνει την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ότι στο παρόν στάδιο ισχύουν τρία «όχι» όσον αφορά την ανάπτυξη μακροπεριφερειακών στρατηγικών: όχι σε νέους κανόνες, όχι σε νέα θεσμικά όργανα και όχι σε πρόσθετους πόρους·

78. ταυτόχρονα, υποστηρίζει ότι θα πρέπει να ισχύουν τρία «ναι» και συγκεκριμένα:

— από κοινού συμφωνημένη υλοποίηση και παρακολούθηση των υφιστάμενων κανόνων στην μακροπεριφέρεια·

— δημιουργία μιας πλατφόρμας/ενός δικτύου/εδαφικών συσπειρώσεων περιφερειακών και τοπικών αρχών και κρατών μελών με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων φορέων, για τα οποία ευθύνη θα φέρουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης·

— συντονισμένη χρήση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπόνηση και την υλοποίηση μακροπεριφερειακών στρατηγικών·

79. θεωρεί απαραίτητη, προκειμένου να υλοποιηθούν μακροπεριφερειακές στρατηγικές, τη δημιουργία και τη θέση σε λειτουργία νέων μορφών διακυβέρνησης (δικτύων και πλατφόρμων), τα οποία θα προσανατολίζονται σε κοινές δράσεις και συγκεκριμένους στόχους. Χάρη σε αυτά θα μπορέσουν να χαραχθούν και να αναπτυχθούν πολιτικές δράσεις χωρίς να αμφισβητούνται οι υπάρχουσες αρμοδιότητες και κυριαρχικά δικαιώματα. Χρήσιμη θα αποδεικνυόταν και μια πολυεπίπεδη διάρθρωση της συνεργασίας, η οποία θα συνδυάζει τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, εξουσίας, παροχής πόρων και δεξιοτήτων·

80. υπενθυμίζει ότι η Διεθνής Διάσκεψη της Βόρειας Θάλασσας από το 1984 έως το 2006 προετοίμασε το έδαφος για τη σύναψη συμφωνιών βελτιωμένης προστασίας της Βόρειας Θάλασσας. Με τη Σύμβαση OSPAR για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του βορειοανατολικού Ατλαντικού (η οποία συμπεριλαμβάνει τη Βόρεια Θάλασσα), που τέθηκε σε ισχύ το 1998, καθιερώθηκε ένα δεσμευτικό πλαίσιο για διεθνείς συμφωνίες στην περιοχή·

81. τονίζει ότι η «Επιτροπή Βόρειας Θάλασσας» (NSC) είναι μία από τις επιτροπές γεωγραφικής εμβέλειας της Διάσκεψης Περιφερειακών Παράκτιων Περιοχών και σημαντικός εταίρος που δραστηριοποιείται για μια ενισχυμένη συνεργασία στο χώρο της Βόρειας Θάλασσας. Η επιτροπή αυτή έχει ήδη αναπτύξει προτάσεις για μια στρατηγική για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας. Μεταξύ της διαπεριφερειακής ομάδας «Μάγχι και Βόρεια Θάλασσα» της Επιτροπής των Περιφερειών και της «Επιτροπής Βόρειας Θάλασσας» έχει ήδη επιτευχθεί, εδώ και καιρό, στενή συνεργασία. Όμως και άλλα δίκτυα τοπικών και περιφερειακών οργανώσεων πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνεισφέρουν στις σχετικές εργασίες·

82. υπογραμμίζει ότι στην περιοχή της Μάγχης σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η Συνέλευση της Μάγχης («Arc Manche Assembly»), η οποία υποστηρίζει τη ρητή ενσωμάτωση της Μάγχης, μαζί με τη Βόρεια Θάλασσα, σε μία μακροπεριφερειακή στρατηγική·

83. εκφράζει την πεποίθηση ότι η συνεργασία με αυτούς και άλλους φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή (όπως το «Φόρουμ της θάλασσας Wadden») μπορεί να αποτελέσει θεμέλιο για την ανάπτυξη και την επιτυχία μακροπεριφερειακών στρατηγικών·

84. προσδοκεί ότι μπορεί να επιτευχθεί περισσότερη συνέργεια μεταξύ των κονδυλίων που διατίθενται σε επίπεδο κοινότητας, στο μέτρο που δεν διατίθενται ίδιοι πόροι για τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές. Λόγω της ποικιλομορφίας των ζητημάτων, πρέπει να είναι δυνατή η διάθεση διάφορων χρηματοδοτικών μέσων για τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές -όχι μόνο πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, αλλά και από το Πρόγραμμα-πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας, το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ και το «Marco Polo» για τον τομέα των μεταφορών, το Πρόγραμμα Πλαίσιο Ε&Α κλπ.

85. θεωρεί ότι η πολιτική για τις μακροπεριφέρειες πρέπει να στοχεύει σε κοινές δράσεις σε καθορισμένο χώρο και χρόνο και ως προς ορισμένες θεματικές ενότητες. Επομένως, θα πρέπει να ενταχθεί σε ένα σχέδιο δράσης «Μάγχι και Βόρεια Θάλασσα 2020».

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

86. καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν τα επόμενα βήματα για την ανάπτυξη μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχις και της Βόρειας Θάλασσας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

87. πιστεύει ότι, ενόψει των συνεχιζόμενων προβλημάτων και προκλήσεων, πρέπει να αρχίσει τώρα η χάραξη μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχις και της Βόρειας Θάλασσας. Η ΕτΠ ζητά συνεπώς από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να δώσει εντολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει τη στρατηγική αυτή και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συνεργασθεί στενά με τα υπόλοιπα όργανα.

88. υποστηρίζει ότι οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές πρέπει να ενσωματωθούν κατά το δυνατόν στους τομείς εδαφικής συνεργασίας της πολιτικής συνοχής μετά το 2013 (διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία) και υποστηρίζει την υιοθέτηση μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής ήδη πριν το 2013, ούτως ώστε να μπορέσουν τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα της επόμενης περιόδου προγραμματισμού να συμβάλουν, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους, στην πρακτική εφαρμογή της εν λόγω στρατηγικής.

89. τονίζει ότι μια στρατηγική για τη γεωγραφική περιοχή της Μάγχις και της Βόρειας Θάλασσας στηρίζεται στην αρχή της επικουρικότητας. Η στρατηγική αυτή θα άπτεται θεμάτων και τομέων προβληματισμού που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποκλειστικά σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

90. υπογραμμίζει ότι η ανάπτυξη αυτής της στρατηγικής θα πρέπει να συνοδεύεται από ευρείες δημόσιες διαβουλεύσεις. Οι διαβουλεύσεις αυτές θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών, ως εκπρόσωπο των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, και ιδιαίτερα με την «Επιτροπή Βόρειας Θάλασσας» της Διάσκεψης Περιφερειακών Παράκτιων Περιοχών, τη Συνέλευση «Arc Manche» στην περιοχή της Μάγχις και άλλων βασικών ενδιαφερόμενων φορέων. Στον σχετικό διάλογο θα πρέπει να συμμετάσχουν επίσης η Νορβηγία και η Ισλανδία, οι οποίες είναι μέλη του ΕΟΧ.

91. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαθέσει πριν το 2013 μέσα τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη μακροπεριφερειακών στρατηγικών, προκειμένου να συμπεριληφθούν στις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

92. προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει, στο πλαίσιο των προγραμμάτων για την ανάπτυξη της εδαφικής συνεργασίας, ιδίως το INTERREG IV B αλλά και σε άλλα προγράμματα δικτύωσης, όπως το Δικτυακό Παρατηρητήριο της Ευρωπαϊκής Χωροταξίας (ESPON), την ανάπτυξη μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής για την περιοχή της Μάγχις και της Βόρειας Θάλασσας έως το 2013. Με τον τρόπο αυτό, θα διασαφηνιστεί ποιες οδηγίες και ποιες συμφωνίες ισχύουν ήδη για την περιοχή αυτή.

93. επικροτεί το γεγονός ότι στο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπεται η εκπόνησης μιας ανακοίνωσης σχετικά με την υλοποίηση της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Θάλασσας.

94. θεωρεί επιτακτική ανάγκη την περαιτέρω μελέτη και τον καθορισμό του ρόλου και της λειτουργίας των μακροπεριφερειών σε μια Πράσινη Βίβλο. Η Επιτροπή των Περιφερειών έθεσε ήδη το αίτημα αυτό υπόψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο ψήφισμά της για το νομοθετικό έργο και το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2010.

95. αναθέτει στην Πρόεδρό της να διαβιβάσει την παρούσα γνωμοδότηση πρωτοβουλίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την τρέχουσα Προεδρία της ΕΕ και τους εταίρους της στην Τρόικα Προεδριών (2010-2011).

Βρυξέλλες, 5 Οκτωβρίου 2010.

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO